V četrtek 5. novembra so prišli 3 tovariši, ki so sklenili, opozoriti druge na važen trenutek ter sklicati na nedeljo zborovanje. Povsod bi bila udeležba takega zborovanja polnoštevilna, a pri nas se je udeležilo zborovanja v nedeljo celih 6.

Učiteljsko društvo za ptujski okraj je imelo svoje mesečno zborovanje dne 10. t. m, v okoliški šoli ptujski. Udeležba je bila zaradi neugodnega vremena precej slaba; nekaj pa je temu tudi kriva mlačnost nekaterih društvenikov, ki bi menda tudi ne prišli k zborovanju, če bi se vršilo tudi na njihovi šoli. Pri tem zborovanju so društvu na novo pristopili gg. Vobič Ferdinand in Robič Ivan, oba od Sv. Marjete niže Ptuja ter gdč. Matelanc Amalija iz Sel. Dne 5. listopada pa sta pristopila gg. Fleré Franc in Fleré Pavel.

Po običajnem pozdravu in nagovoru g. predsednika se je odobril zapisnik zadnjega zborovanja. — Za tem pa je poročal g. Jak. Kopič o letošnjem glavnem zborovanju »Lehrerbunda« v Lipnici. Tukaj mi sedaj ni treba popisovati, kako se je isto vršilo, ker je bilo že itak vse objavljeno, omenim naj le toliko, kar je tudi g. poročevalec poudarjal, da je bil sprejem hladen in pa da so Slovence neprijetno zbodle v oči »frankfurtarice«. Čudni so res ti Nemci: Slovenec naj bi vedno in povsod jemal ozir nanje, oni na nas pa nikoli. — Predsednik se poročevalcu toplo zahvali za trud, ki ga je imel s poročilom.

G. Podobnik iz Hajdina pa je predaval zanimivo in prepričevalno o premestitvi naših glavnih počitnic na primernejši čas, To bi bilo potrebno iz zdravstvenega in pedagoškega stališča. Kdor je izkušal, ta ve, kako prijetno se je kuhati v vel. srpanu in kimavcu v natlačeni sobi, kjer kaže mnogokrat toplomer nad 20° vročine. In to naj bo zdravo za učitelja in otroke? V tem času so tudi uspehi slabi, ker z zaspanimi otroki se ne da nič doseči. — Pri sedanjih razmerah je zimsko polletje prekratko, poletno pa predolgo. Pozimi imamo navadno dober obisk in otroci niso izmučeni kakor poleti; v tem času se da kaj doseči. Nasprotno pa je poleti navadno slabši obisk in mnogo otrok pride v šolo — spat. Ako bi se počitnice premestile na čas od 1. VIII. do 15. IX., bi se tudi skrajšale one zloglasne olajšave, ki so prava garjeva ovca na našem šolstvu. Tudi začetniki bi se laglje privadili šoli kakor pa sedaj, ko morajo takoj hoditi ob slabem vremenu v šolo. Govornik pozivlja vse navzoče, naj zastavijo vse svoje moči pri krajnih šol. svetih, da se počitnice premestijo na primernejši čas. To se mora prej ali slej zgoditi. — Za svoja prepričevalna izvajanja je žel govornik vsestransko pohvalo.

Književnost in umetnost.

„Popotnik" ima v zadnji številki lanskega leta to-le vsebino: 1.) Dr. A. Dolar: Organizacija slovenskega srednješolskega učiteljstva. 2.) Matija Heric: V izpodbudo. 3. Fr. Hubad: Kranjski pristaši formalnih stopenj in njih kritik. 4.) Dr. Fran Ilešič: Polovica od štiri, tretjina od šest. 5.) V. Pulko: Spisnemu pouku v prilog. 6.) I. Šega: Pedagoški utrinki. 7.) Književno poročilo. 8.) Razgled. Listek. Pedagoški paberki. Kronika.

A. Aškerc: Zlatorog. Narodna pravljica izpod Triglava. Založil L. Schwentner. Cena 1 K 60 h, po pošti 1 K 70.

A. Aškerc: Dva izleta na Rusko. Črtice iz popotnega dnevnika. Pretisk iz »Ljubljanskega Zvona« 1903. Založil L. Schwentner. Cena 1 K, po pošti 1 K 10 h. — O obeh teh Aškerčevih delih izpregovorimo še obširneje.

„Zvonček". Izšla je 1. številka V. letnika v prenovljeni zunanjščini ter z lepo in zanimivo vsebino.

„Slovan" krasno ilustrovan mesečnik, je nastopil svoje II. leto. Med sotrudniki je tudi več učiteljev. Učiteljstvu je ta list na razpolago za znižano ceno.

Vestnik.

„Slovenec" zaključuje svoje poročilo o protestnem shodu kranjskega učiteljstva tako-le: »Učitelji, ki so bili na tem shodu, so z napadi na katoliško-narodno stranko svojemu stanu storili slabo uslugo. Obešajo se na propadajočo zastarelo liberalno stranko. To je znamenje politične nerazsodnosti, katera ni nevarna nam, ampak njim. Odgovor ne bo izostal v javnosti. Tembolj bo ljudska stranka zahtevala zdaj zadoščenja za te napade. Učiteljem se bodo plače izboljšale, kadar bo katol.-narodna stranka hotela, in sicer tako, kakor bo za dobro spoznala. Tega dejstva nobeno govoričenje in psovanje ne izpremeni. Učitelj, ki je pameten, bo spoznal v teh razmerah, kaj je dobro zanj in kaj bedastoča. Gospodje in gospodične na shodu tega še niso vedele, kar je pa njihova krivda in njihova škoda. Gospodje učitelji bi pač smeli zahtevati od sklicateljev shoda, da jim povrnejo nepotrebne stroške, ki so jim jih povzročili s tem shodom.« — Vsa tista perfidnost, ki smo je že vajeni pri »Slovencu«, odmeva iz teh besed v bobnečih akordih. Učiteljstvo je iznova žaljeno. Zaničevanje jim bodi plačilo, delo proti klerikalizmu naš odgovor. Za take ljudi bi bil še pasji bič predober!

Učit. društvo za kranjski šolski okraj je zborovalo dne 3. pret. mes. na Primskovem pri Kranju. Druga točka dnevnega reda je bila »Razgovor o izboljšanju učiteljskih plač«. Zborovalci so sklenili pet resolucij, ki jih je objavil »Učit. Tovariš« v št. 35. z dne 10. pret. mes. Seveda je padla marsikaka trpka, a resnična beseda o kranjskih klerikalcih, osobito o njih vodju dr. Šusteršiču in konzumarju Jakliču, ki so nam snedli z obstrukcijo izboljšanje plač. Tega zborovanja se je udeležila tudi tamošnja klerikalna učiteljica in Slomškarica A, P. Že med poročevalčevim govorom se je ujedala, še bolj pa pozneje pri posameznih govornikih. Že takrat je vladalo obče mnenje, da je prišla le vohunit, vendar tega, kar je storila pozneje, ni nihče pričakoval. Ne le, da je nesla še vse gorko dekanu Koblarju na nos, je še povrhu govorila neresnico, trdeč, da se je uganjala politika, dasi dobro ve, da je glasom društvenih pravil § 1. lit. b) namen društvu potezanje za blaginjo učiteljstva. Da bo mera polna, je iztikal drugi dan med poukom veronauka kranjski kaplan Vojteh Hybašek, ki je obenem ondotni katehet, po katedru, ki ga je pustil voditelj g. Luznar odprtega, misleč, da ima opraviti s poštenjakom, ter res našel neki koncept o utemeljevanju sprejetih resolucij. Na podlagi učiteljičnega poročila in tega koncepta, ki ga je pri utemeljevanju govornik le deloma uporabil, je skovala lepa, bogaboječa, s krščanskim duhom in ljubeznijo do bližnjega prešinjena družba ovadbo na dež. šol. svet in kakor čujemo, je taisti že storil nekaj korakov. Tako daleč smo torej prišli! Ko se potezamo za izboljšanje plač vsega kranjskega učiteljstva, bodisi liberalec ali klerikalec, nas zagrizena Slomškarica, dasiravno bi tudi ona uživala sad našega truda, nesramno denuncira! Prav je rekel pri tem zborovanju navzoči »Zavezin« predsednik g. Jelenc: »Tistega učitelja in tisto učiteljico, ki se od zdaj naprej še zavzema za ljudi, ki so nam krvavo zasluženi boljši košček kruha izpred ust ukradli, ne smatram več za svojega tovariša ali za svojo tovarišico in če bi bil moj lastni brat ali moja lastna sestra«. Mi še dostavljamo: Efialti in denuncijanti, roke proč od naših društev!

Napredek — nazaj! Naš »kolega« — »Slovenski učitelj«, zaveznik in pokorni sluga »Slovenčev«, vrlo napreduje. Z letošnjim letom začne izhajati le po enkrat na mesec, dočim je izhajal doslej po dvakrat. To je brez dvoma lep napredek — nazaj! Čestitamo!

»Slovenski list« je izdihnil svojo grešno dušo. Napredno naše učiteljstvo je s tem izgubilo enega izmed najhujših nasprotnikov in obrekljivcev. V zadnji številki je še izlil nekoliko žolča na nas, potem pa je izdihnil in umrl. R. i. p.!